

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америка; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: BErger 4-0801 — 4-0237. Тел. У. Н. Союз: BErger 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ФЕДЕРАЛЬНИХ БЮР НА ПІДСТАВІ ПЛАНУ ГУВЕРА

Вашингтон, 30 листопада. — Колишній президент Герберт Гувер, дістав одобрення від президента Трумана на злику 60 різноманітних адміністративних агенцій в одну установу на підставі плану, над яким працювала під його головством Федеральна Комісія Реорганізації Уряду. Нова агенція буде називатися „Адміністративні Услуги“ Вона обійме такі праці, як закупку канцелярських приборів, збирання інформації, статистики, видавання брошур, адміністративну будівництво і т.п. Новим планом не об'єднані ніякі дотеперішні обов'язки самого президента, бо комісія не мала доручення над ними заставитися. Гувер твердить, що консолідація 60 різноманітних бюр заощадить урядові видатків на 3 мільйони доларів. Від часу, коли Гувер покинув ставовище президента, в 1933 р., видатки адміністративні зросли з 4 мільйонів на 40 мільйонів доларів, а адміністративний персонал збільшився з 500,000 осіб на 2,100,000. Тому тепер прийшла пора на реорганізацію, каже Гувер.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА СЛІДСТВО НАД ЛАБИСТАМИ

Вашингтон. — Президент Труман виявив свою згоду на переведення слідства на постійним тиском на конгресменів в кудожарх, зв'язних під ім'ям „лабі“. Слідство має бути переведене найближчим конгресом, щоб „уздоровити відносини“. Вже під час передвиборчої кампанії Труман звертав увагу на могутню силу лабістів, яку втримують великі підприємства для спонукання конгресменів голосувати по лінії їхніх інтересів при ухваленні законів. Найбільша незалежна юнія, міжнародне Товариство Машиністів, було головним чинником до започаткування слідства.

ДВА „ЗАПРАТИ“ НА КОНГРЕСІ АМЕРИКАНСЬКОГО ПРОМІСЛУ

Нью Йорк. — Від середи до п'ятниці біжучого тижня буде тривати Конгрес Американського Проміслу, скликаний Красним Товариством Вирібників. Головною темою конгресу є „Запрят уряду з правдавцями“, робітниками й публікою“, про який виголосить реферат Пол Гофман, теперішній Адміністратор Економічної Кооперативної. Крім нього виголосить реферат віцепрезидент Американської Федерації Праці, Метью Вол, на закінчення буде реферат секретаря торгівлі, Чарлса Соєра, під заг. „Запрят для добробуту“. Тому, що під час передвиборчої агітації Товариство Вирібників доподало часто під критику демократичних промовців, наради Промислового Конгресу викликали заінтересування.

ЧИСЛО СТРАЙКІВ У ЖОВТНІ ЗМЕНШИЛОСЯ

Вашингтон. — Бюро Робітничої Статистики оприлюднює звіт з страйкового руху в жовтні. Показується, що в тому місяці було в Злучених Держав 240 страйків, у яких заперестали працю 110,000 робітників, при чім страчено 2,000,000 днів праці. У Вересні було 250 страйків з 160,000 робітників і страстою 2,400,000 днів праці.

900,000,000 ДОЛАРИВ НА БУДОВУ ШЛЯХІВ У НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Рада транспортної призначила \$900,000,000 на розбудову підземної залізничної лінії від Другої Еллені до північних шляхів в місті. Розбудова має тривати 6 років, а на її фінансування місто затыгне позичку за одобренням стейтської легіслативи. Крім того місто має затыгнути позичку на шпиталі в сумі \$150,000,000.

ЛІТАКИ ОСІДАЮТЬ ПРИ УЖИТТІ ГАМУЛЬЦЯ

Калдвел, Н. Дж. — Чотири моторовий літак злетів з висоти 15,000 стіп впродовж півтори хвилини, коли пілот пустив пропелери в протилежну сторону. Це сталося у віддалі 4 миль від майдану, на якому літак мав осісти. Цей спосіб осідання ділає як гамулець при аваріях і робить велику прислугу для летунства, бо значно скорочує час польоту.

СОБОР УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

Алентаві, Па. — Стараним українського православного єпископа Богдана і Передсобою Комісії Консесторії, скликається на день 8 грудня 1948 р. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці до української православної церкви Пресв. Бого-родиці в Алентаві. Собор скликають з доручення новоствореного царгородського патріарха Атенасора, заки він ще виїде на своє ставовище до Істанбулу. Заяв до присланих делегатів на собор підписали: Прот. Андрій Іванович — голова, прот. Григорій Хомишин — секретар, прот. Іван Гундяк — референт Передсобою Комісії.

КАРТКИ ДЛЯ ПОВІТРЯНОЇ ПОШТИ

Нью Йорк. — За звідомленням поштового уряду будуть введені з 11 січня 1949 р. картки для повітряної пошти. Вони будуть коштувати 4 центи, а їх величина буде така, як звичайної листівки. У горішнім правім розі буде віддрукуваний американський орел.

ЗМЕНШАЮТЬ ЧИСЛО РЕКРУТІВ У СІЧНІ

Вашингтон. — Команда армії зменшила число рекрутів на місяць січень з 20,000 до 10,000, а в лютому до 5,000 гол. Це сталося тому, що президент Труман згодився на військовий бюджет тільки до висоти 15 мільйонів доларів, отже не стане гроша на втримання більшого числа вояків.

СЕКРЕТАР МАРШАЛ У ШПИТАЛІ

Вашингтон. — Секретар стейту Джордж К. Маршал пішов на кілька днів до шпиталю Волтер Рід, щоб піддати основним лікарським оглядам. Негайно з цим відстою появився поголоски що Маршал даліше приготується до резигнації зі свого ставовища на випадок, колиб оглядний випав некорисно.

Монс. Сванетром проти названня скитальників про-нацистами

Вашингтон, 30 листопада. — На зібранні Краєвої Католицької Ради для Розселення в готелі Мейфлавер, директор цієї установи, монсінйор Едвард Сванетром поставив резолюцію з наклеюванням тих осіб, які називають імігрантів зокритальниками про-нацистами.

На пресовій конференції він сказав, що при кампанії клевети людям іде про те, щоб знівечити цілу програму переселення європейських переміщених людей. Монсінйор Сванетром радить критикам пригладитися імігрантам при висіданні, щоб переконатися, що це дуже гарні люди. Він теж виявив, що досі прибуло 1,600 імігрантів на підставі нового закону. Їх розміщено в 30 стейтах і всюди вино зробили найкраще враження. На 1,000 католиків, які приїхали двома транспортними, тільки дві родини треба було вислати на інші адреси, ніж вони приїхали, а це над сподівання ліпше ніж було передбачуване. В резолюції поставлено домагання, щоб подбати про збільшення числа життів при допусканні імігрантів і щоб даліше вести акцію за підписуванням декларацій на мешканця й працю.

На зібранні виявлено, що від травня буде можна надіятися приїзду по 10,000 імігрантів місячно і що найбільший транспорт з 800 скитальниками з Бремергеден, у Німеччині, виїде 11 грудня, а приїде до Нью Йорку 20 або 21 грудня. Другий транспорт приїде до Бостону 23 або 24 грудня.

Прийнятий на нарадах член Федеральної Комісії для Зв'язування Осіб, Едвард О'Коннор, ствердив, що причиною припізнення транспортів з іміграції є негідготованість уряду і що уряд хоче зажадати від нового конгресу фондів на збільшення штабу працівників при обслузі скитальників як в Європі, так і при висіданні в Америці.

ГОФМАН ВИБИРАЄТЬСЯ В ІНСПЕКЦІЙНУ ПОДРОЖ ПО СВІТІ

Вашингтон. — Вже в суботу виїде Адміністратор Економічної Кооперативної, Пол Гофман, в подорож до Європи, Китаю й інших країн, щоб на місці переконатися як діє План Маршала. Гофман виїде наперед до Лондону, звідти до Китаю, Кореї й Японії й верне домів через Сан Франсиско 20 грудня.

Тому, що пані Чинг-Кай-Шек приїздить до Вашингтону в сересуд з Сан Франсиско, Гофман буде ще мати нагоду відбутися з нею конференцію про положення в Китаю.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД КАНАДИ ПОТВЕРДИВ ПРИСУД НА СОВЕТСЬКОГО ШПИГА

Монреал, Канада. — Апеляційний суд подтвердив присуд на канадського хеміка, д-ра Реймонда Боєра, засудженого за шпигунство в користь Советів на підставі розкриття урядовця советської амбасаді, Ігора Гузенка. Боєр був засуджений минулого грудня на 2 роки тюрми. Він заявив, що відкидається до Верховного Суду Канади. Він признався на суді, що співпрацював з советським агентом Фредом Розом, який відсліджує кару тюрми 6 років.

БРИТАНІЯ ПІДДЕРЖУЄ АМЕРИКАНСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПАЛЕСТИНИ

Париж, 1 грудня. — Британський уряд предложив вчора Політичному Комітетові Генеральної Асамблеї О. Д. нову резолюцію в справі остаточного поагодження проблеми Палестини. Британія цим разом зревідувала своє дотеперішнє ставовище в цій справі, головню щодо провінції Негеб, якої раніше не хотіла признавати Ізраїлеві. Нова британська резолюція, базована на двох попередніх, не виключає вже розгляду справи на базі плану Берладотта і повністю приймає згодошені американські поправки і пропозиції.

Вирок смерти на вояків У. П. А. в Чехословаччині

ДРАМАТИЧНИЙ ПЕРЕБІГ І ЗАКІНЧЕННЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО „СУДУ“ НАД УКРАЇНСЬКИМИ БОРЦЯМИ ЗА ВОЛЮ. (Власна кореспонденція „Свободи“).

Братислава, Чехословаччина, 29 листопада. — Чехословачський державний суд в Братиславі під проводом віцепрезидента юстиції д-ра Бедрні, проголосив сьогодні вирок у першому процесі проти азіатів в полон вояків Української Повстанської Армії. Усіх чотирьох підсудних: 25-літнього Івана Кліща-Бісона, 34-літнього Павла Лесняка-Зірку, 34-літнього Миколи Машука-Кавура, 35-літнього Василя Ріску-Василья засудили на кару смерті через повшення. Усі підсудні згодошні відклик від вироку.

Перші два дні судового процесу проти цих чотирьох вояків Української Повстанчої Армії були виповнені зіванним підсудним. Усі підсудні, не зважаючи на всі свої переживання і тортури, держалися гідно, обороняючи насамперед честь української вольової боротьби. Тільки нерви Миколи Маслюха не витримали цього останнього судового знуцання над ним. Під кінець розправи він кілька разів розпачкався, а після проголошення вироку він зімлів.

Іван Кліщ зізнав, що він, як вояк Української Повстанчої Армії, виконував накази свого командування, які — по його думці — ніколи не були злі. Проти окупантів своєї батьківщини він боровся з переконанням і стріляв вбивав не людей, але ворогів. Ані вояки його відділу, ані він сам ніколи не зробили найменшого кривд на цивільному населенню, але навпаки, вони як і де могли допомагали і захищали всіх людей перед кривдами від ворогів. До УПА він вступив добровольцем, дезертируючи зі советської армії на Буковині. Убитий ним надстражмайстер СМБ, Матей Штепіта, не був мирним „збирачем грибів“, як це сказано в акті обвинувачення, але разом з другим стражником творив стежу. Оба були озброєні в автомати і револьвери. Побачивши озброєних українських вояків, один стражник утік, а другий, Штепіта, відмовився скласти зброю. В інтересі безпеки свого відділу для промощення собі шляху для виконання наказу свого командування, Кліщ був змушений убити свого противника, після правила „як не я тебе, то ти мене“.

Ідентичні зізнання склали теж Лешук і Рибка. Маслюх зізнав, що до УПА він вступив добровольцем вже в 1945 році та після демобілізації зі советської армії, розвіваючи цим більшовицьку легенду, мовляв, до УПА належать тільки „німецькі недобитки, фашисти“ і т.п.

Вже в першому дні розправи виявилось недвозначно, що її головним керівником був прокурор д-р Фееш, що всіляко намагався надати процесові відповідного „направку“. Він засипав підсудних, головню Івана Кліща, градом тенденційно-пропагандивних запитань, намагаючись дістати признання, мовляв відділи УПА на Словачині виконують накази якогось українського комітету в місті Лінци в американській зоні Австрії, що УПА дістає активну допомогу від католицького духовенства та від словацької інтелігенції і т.п. Всі чотирі підсудні рішучо заперечили ці запити, стверджуючи, що їм про це нічого не відомо.

(Довіщення на стор. 4-тія).

СОВЕТИ СТВОРИЛИ ОКРЕМЕ УПРАВЛІННЯ В БЕРЛІНІ

Берлін, 1 грудня. — Заохочені і піддержані советськими окупаційними властями, берлінські комуністи вчора в советському секторі створили своє окреме управління з претенсіями до цілого Берліна. Тим самим поділ Берліна став довершеним фактом, власне тоді, як представник неутраляних в Раді Безпеки, аргентинський міністер закордонних справ д-р Брамуглія, заповів „новий план“ поагодження берлінського спору та напередодні виборів в західних секторах міста, що мають відбутися в найближчу неділю. Комуністичне управління міста створено на зібранні комуністичного „демократичного блоку“ в будинку місцевого оперного театру, тоді як зігнаних зі советської зони біля 100,000 „робітників“ апатично „демонстрували“ в користь того управління на одній з головних вулиць міста. Новостворене комуністичне управління міста своєю владою сягає тільки до межі советського сектора, бо легальний німецький уряд міста, як і західні окупаційні власті його не признають і проти цього чергового советського замаху на Берлін гостро протестують. З відповідальних американських мол заявили, що останній советський крок зокремним управлінням не залишав ані найменшого сумніву щодо справжніх советських інтенцій в Берліні та остаточно розвівав останні надії на мирне поагодження берлінського спору, як це намагалися досягнути неутраляні члени Ради Безпеки. Комуністи на своєму зібранні, ігноруючи існуючий стан та міжнародно-правні зобов'язання, вибрали свого посадирика міста, що ним став син померлого президента Ваймарської республіки, Фрідріх Еберт. Він є посадириком тільки советського сектора. Вибраний діючий посадирик міста, д-р Фердинанд Фріденбург, як теж західні окупаційні власті відмовилися визнати будь-яку владу Еберта. Американський військовий губернатор Німеччини, ген. Л. Д. Клей, написав до советського губернатора, маршала Соколовського, листа, стверджуючи неадекватність новоствореного комуністичного управління та протестуючи проти цієї советської акції. Останні події в Берліні ще більше загострюють зв'язаний з цим міжнародний конфлікт.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПЛАН ПРОТИ ВІДРОДЖЕННЯ НІМЕЦЬКОГО МІЛІТАРИЗМУ

Фракфурт над Майном, 1 грудня. — Рівночасно з підготовкою т. зв. окупаційного статуту для західної Німеччини, що передбачує широке німецьке самоуправління, як перехідний стан до мирного договору, американський губернатор ген. Л. Д. Клей приготував рівночасно проект окремих договорів західних союзників, що мав би бути гарантією перед відродженням німецького мілітаризму. План на якого в основному вже погодилися Британія і Франція, буде ще подрібно обговорений західними губернаторами на найближчому засіданні в дні 16 грудня.

ПРОБЛЕМА ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ НА НАРАДАХ ІТАЛІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Рим, 1 грудня. — Італійські ліві партії почали свою „змовну кампанію“ проти теперішнього християнсько-демократичного уряду виступом представника лівих соціалістів, бувшого міністра закордонних справ, Пієтра Ненні. Проти нього двогодинної промови в парламенті він гостро критикував закордонну політику теперішнього уряду, що зв'язував Італію зі західними союзниками і тому, по думці Ненні, втягнув Італію в неминучу третю світову війну.

ПРОГРАМА БЕЛЬГІЙСЬКОГО УРАДУ

Брюссель, Бельгія, 1 грудня. — Прем'єр Поль-Генрі Спаак виявив вчора в парламенті програму новоствореного ним бельгійського уряду. Свою увагу Спаак сконцентрував головню на внутрішніх справах, як відношення між головою держави, урядом і парламентом, що належить до проблемного остаточного оформлення монархії, а даліше на справах праці, церкви і школи і т.п. Новий уряд має в парламенті піддержку 69 послів соціалістичної та 92 християнських партій. В опозиції є 17 лібералів, 23 комуністів та один незалежний.

БЕЗВИГЛЯДНІСТЬ „ПЛАНУ БРАМУГЛІЯ“

Париж, 1 грудня. — Рівночасно зі спробою комуністичного перевороту в Берліні, аргентинський представник в Раді Безпеки, д-р Брамуглія, дав деякі даліші пояснення до свого плану щодо поагодження великодержавного спору за Берлін. Він в далішому підкреслює свій план та пропонує негайне створення неутраляної комісії, яка спробувала б перекласти його в життя, іменню встановила, способи і засоби для введення в Берліні одної советської валюти під чотирохдержавною контролюю, з рівночасним перерванням советської блокади міста. Західні союзники прийняли пропозиції Брамуглія, але виявляється, що Совети погодилися на неї тільки „принципово“, застерігаючи собі всілякі „поправки“. Це, рівночасно з останніми подіями в самому Берліні, розвіває і ці останні надії на поагодження спору.

ВИПІНСЬКИЙ В СПРАВІ ВЕТА

Париж, 1 грудня. — Советський представник в О.Д. Андрей Вишинський, заявив вчора в Політичному Комітеті, що ООД „не пережила б одного дня“, якщоб скасовано, або будь обмежено великодержавне право вета. При цій нагоді Вишинський обвинувачував західних союзників, мовляв вони свідомо змагають до розбиття цієї міжнародної організації.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 113 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕКУЧА ПРОБЛЕМА: РЯТУВАННЯ КИТАЮ

Що було б, коли б так Китай опинився в більшовицьких руках? Це питання турбує нині Америку більше, ніж будь-яке інше; воно непокоїть цілий демократичний світ. Інакше й бути не може, коли відомо, що Москва може тепер легко поширити свій вплив ще на яких пів мільйона людей, знеможених довготривалими домашніми війнами, здеморалізованих цілковитою анархією, голодних, обдурених і здебільша темних. Чи ж це не ідеальний матеріал для комуністичної пропаганди і московської агресії? Тому і не диво, що комуністичні ватажки в Китаю, підтримувані Москвою, перемагають і цілий Китай готов опинитися у їхніх руках.

З цього виходить, що вже вийшла дванадцята година і демократичному світові не можна далі відтатати справи, а братися за негайний порятунок Китаю від комуністичної потопи. Саме з благанною негайною порятунку прибуває до Америки дружина Чіанг Кай Шека, президента Китаю.

Мадам Чіанг Кай Шек, як її популярно титулюють, є тут добре відомою з особистого чару, жіночої краси та високої інтелігенції. Вихована в Америці на зразках західно-християнської культури, вона знає добре захід і розуміє демократію. Вона повинна би, очевидно, теж добре знати свій рідний Китай, хоч її в Китаю вважають певні кола "чужинкою".

Мадам Чіанг Кай Шек, перебуваючи в Америці в часі адміністрації Рузвельта, тішилася великим довіром у Вілліам Домі й багато зробила для Китаю завдяки своєму дипломатичному хистові й розумним промовам на різних публічних виступах. Тепер можливо захоче те саме робити, але застане вже іншу атмосферу. Це тому, що допомога, яку діставав досі Китай з Америки, теж і завдяки її впливам, Китаю, як виявляється, не допомогла, а може й пошкодила, бо допомогла втримувати штучно диктаторський режим генераліссімуса Чіанг Кай Шека, який досі не зміг собі здобути довіру у масах, ні не перевів навіть тих демократичних реформ, яких вимагала Америка, даючи допомогу. Сам "генераліссімус", як каже сенатор Там Конеллі, носить високий військовий титул, але на фронті його не видно, хоч повинен би бути і своєю присутністю піднімати мораль воєнків. Ні не видно його зусиль рятунку рідного краю власними силами і засобами, бо ж сам він вдержується головною допомогою з Америки. Ця характеристика Чіанг Кай Шека походить від особи, яка по новім році буде головою Сенатського комітету для закордонних справ, себто від сенатора Конеллі, який не дуже одушевлений новою місією Мадам Чіанг Кай Шек.

Рятування Китаю не може однак зійти до критики минулого й ствердження факту, що допомога пішла в руки реакціонерів, коли Москва посягає по цілий Китай, а то й цілу Азію, а тим самим стає великою небезпекою для Америки. Розглядаючи цю проблему з чисто американського інтересу, муситься прийти до переконання, що Китай треба рятувати. Але це така велика і знищена країна, що навіть якщо Америка перестала допомагати Європі, а всю допомогу звернула в бік Китаю, то й це Китаю не врятувало б. Китай потребує в першу чергу нових, патріотичних і справді демократичних сил у проводі. Мадам Чіанг Кай Шек тих сил не представляє і тому не витягні її тим разом з таким одушевленням, як її витягли за Рузвельта, коли вона уявляла собою надію на новий, вільний і демократичний Китай.

Суспільне забезпечення

Дванадцятилітній досвід з суспільним забезпеченням вказав його благополуччю. Це свідомо по тім, що тепер уже кожен робітник хоче мати пенсію на старість без огляду, як висока ця пенсія не була б. Президент Труман ще за попереднього конгресу вийшов з заявою, що теперішня пенсія не вистарчалась, бо від часу, як вона ввійшла в життя, господарські відносини в Америці змінилися на некористь забезпечених людей.

Саме тепер появились вісті, що федеральний уряд вже підготував плани для доповнення суспільного забезпечення в двох напрямках. Перше, щоб забезпечені особи діставали більші виплати з фонду суспільного забезпечення на випадок нещастя, безробіття й старості. Друге, щоб суспільним забезпеченням були обняті й такі особи, які досі не мають забезпечення.

З дотеперішньої практики виявляється, що пересічна місячна пенсія на старість, тобто для людей, що покинули 65 літ життя, вносить \$25.17. Хто тільки перечитає цю цифру, то хіба засміється, бо ж знає, що така сума під теперішню пору не вистачає навіть на тиждень прожиток однієї особи. Тільки деякі люди мають право до \$45 місячної пенсії. Коли ухвалювали закон, тоді не було думки, щоб кожна забезпечена людина мала жити тільки з пенсії. Як самостійний бізнесмен - робітник, так і наемний робітник в Америці звичайно дає, щоб мати безпечену полісу та класти якусь готівку в банку або набути якийсь маєток — хатину, огорою, цінні папери. Усе це — на "чорну годину". Отже такий маєток з додатком старечої пенсії мав би вистачити на прожиток людини. Коли ж і це не вистачало б, тоді людина може ще внести прохання до місцевих властей, щоб йому допомогли до прожитку з прилюдних фондів — "ріліф". За обчисленням показується, що один на десять пенсіонерів людей діставав допомогу на прожиток з так званого "ріліфу". Як високий цей додаток, показується з звітів різних штатів. У штаті Нью Йорк дістають потребує спенсіоновані робітники двічі тільки допомоги, що дає їм пенсія, а в штаті Колорадо додають спенсіонованим трічі тільки, що приносить пенсія.

Це вказує, що старий, безпомічний чоловік має куди звернутися за допомогою, коли знайде вже крайня потреба. Коли на десять управнених до пенсії тільки один голоується за неї, то це значить, що люди не радо йдуть на пенсію, а волять жити даліше з своєї праці. Зі статистики по-

казується, що на кожних десятих людей, які пішли на пенсію, є знов одинадцять таких, що не хочуть іти на "ласкавий хліб" по 65 році життя і далі працювати.

Це добрий знак — однак як довго це триватиме? Коли тепер кошти життя зросли на 75% в порівнянні з часом з-перед 12 років, коли то ухвалювали суспільне забезпечення, то треба прийти до висновку, що постаріла людина не зможе на довгий час заробити своїми силами на прожиток і треба йому буде прийти з допомогою. Це й причина, чому уряд приспішує підвищення забезпечення на 100%.

В плані є теж пропозиція, щоб робітник міг платити на більше забезпечення ніж платив досі. Тепер можна платити за забезпечення від річної платні тільки до висоти \$3,000; в новім плані можна буде платити за забезпечення від річної платні до \$4,000. Відповідно до

Микола Чубатий.

Торги за основні права людини

Чартер Об'єднаних Держав вже існує понад три роки. У вступній частині до того міжнародного документу була вказана віра 51 націй членів-основників "в основні права людини". Таку віру з літературного висказування демократичних держав, бо в них основні права людини є річю самозрозумілою. Таку саму віру в основні права людини об'єднує відповідна Советська Росія та її перший сателіт на терені Об'єднаних Держав — Україна, республіка Маньчжунія. Кожне ознайомлений зі Советськими правами та зі советською дійсністю розумів, що віра Советів в основні права людини є звичайним цинізмом, бо ж людина в Советах немає забезпечення ніяких основних прав людини, а занадто виключено на самовольні комісарів. Та західний світ тоді ще доживав медові місяці зі своїм східним "демократичним" союзником. Та вірів в ці об'єднані слова виступав Кремль. Опрацювання чартеру тих основних прав людини що мають бути загарантовані міжнародною умовою і обов'язувати кожну державу в цілому світі, піднялася окрема комісія під головуванням паві Елінори Рузвельт, зловив по президенті Рузвельті. Комісія ця працює вже понад два роки та не може закінчити праці. Причиною того загальмування праці є Совети та їх сателіти, які "висказали свою віру в права людини", все роблять, щоб основні права люди-

ного, як довго платити робітнику доплату на суспільне забезпечення, він буде діставати старечу пенсію. Отже за новою пропозицією пересічна пенсія може дійти до \$50, а в поодиноких випадках далеко вище. Щоб ухвалити, кілька пенсії має дістати робітник по скінченні 65 році життя, на це треба мати не тільки точні інформації про число літ праці, але теж і про висоту платні. Тому кожен, кому вже зближається час пенсії, тобто кінець 65 року життя, хай заздалегідь зголоситься з своєю картою суспільного забезпечення до федерального бюро, а там йому обрахують, кілька пенсії він має діставати на підставі літ праці й висоти заробітної платні. Знаючи те, людина може сама для себе рішати, чи виплатиться їй даліше працювати, чи може ліпше піти на пенсію.

Стареча пенсія це не ласка, а правдопридбаний маєток людини для себе, жінки і своїх малолітніх дітей. Вона людині належить і так треба цю справу розуміти.

ни не стали міжнародним законом. Зрештою коли б вони й стали міжнародним законом, в Советах ніщо не змінилося. Окрема правна комісія займається спеціальною справою, що негідно по першій війні стала пекучою, а саме справою винищення рас, національних груп та релігій. Таке винищення цілих рас, народів та релігій називали з латинської "демокада". Без посередності причиною, чому органи Об'єднаних Держав зайнялися цю справою були свідки це в пам'яті морді Гітлера, якими він думав винищувати цілі раси, щоб так мати більше місця для німецької раси "панів". Таке дикунство вже не мало би більше мати місця в світі. Злавалось б справа ясна. Як не вільно бивати людини, то тим більше не вільно винищувати цілі народи, чи політичні та релігійні збірності. Та справа ця не є такою ясною для Советів та їх сателітів. Проти ухвалення статуту про охорону рас і національних та релігійних груп Совети ведуть постійну опозицію. Причина тої опозиції в цим, що Совети розуміють, що вони по закону повинні б перші стати перед міжнародним трибуналом, що мав би осудити їх винищення цілих народів та релігій. Тому саме міжнародний закон про охорону рас, народів та релігій вони зводять до спору за поодинокі слова й уступи. Усе це трагічне й комічне.

(Докінчення на стор. 3-тій).

Еспанський фактор в міжнародній політиці

Від деякого часу в світовій пресі взагалі, а в американській зокрема, заторується знову проблема Еспанії, як одного з факторів міжнародної політики. Докищо, цей фактор видається головною в пасивному розумінні, отже можливість використання Еспанії як військової бази в есенціальній війні між Сходом і Заходом за Європу, але при цьому не переочується теж ролі, яку міг би в цьому відіграти еспанський нарід.

Після засуду еспанського режиму в попередній сесії Генеральної Асамблеї О.Д. та відкликання з Мадриду голів дипломатичних місій союзних націй, справа Еспанії знову конкретно виринула після недавніх відвідан та конференцій з ген. Франком американських конгресменів з військового комітету. Після того Еспанія відідала цілий ряд інше згаданого комітету та кількох зв'язкових офіцерів.

На тему включення Еспанії в міжнародну політику появилось кілька офіційних та пів-офіційних заяв. Бувший голова Краєвого Демократичного Комітету, Фарлі, висловився недвозначно в користь наладнання амер. - еспанських стосунків, а генерал Франко зі свого боку додав, що 200,000,000 доларів американської допомоги могли б бути вистачальним "стартом" під цим оглядом. Справа відразу зустрілася з численними "за" і "проти". І вона продовжує "крутитися". Аргументи "проти" сформулювали виключно про "тиранію" режиму ген. Франка і його самого. Іх дивається головно з боку французьких соціалістів і британських лейбурістів, що мають свої застереження з ідеологічних мотивів. "Реальні" політики стверджують тільки факт, що Франко держиться при владі кріпко, що оцінюють 120,000 доларів політичних противників сидить в Івановій та що Еспанія є без сумніву протикомуністична. Це одне. Друге — хоронена Піренейми від розточеної більшовицькою угрозеною Європи та оточена морями еспанська територія усе сміється до заходу прекрасними можливостями різноманітних баз. Около мільйона еспанських "солдадос" як і еспанських невикористаних господарських ресурсів, включно з наявністю покладів урану, з черги не можна переочувати. У зв'язку з цим усім не від речі буде познайомитися загальною теж з самим положенням в Еспанії та з на-

ставленням еспанського народу.

Усі ті, що пишуть чи говорять про Еспанію, поовінують одну кардинальну помилку: вони підходять та оцінюють Еспанію "нормальними" міжнародними, чи своїми власними категоріями. На ділі все це до Еспанії не підходить. Еспанія є сама для себе і сама собі. Еспанці самі не вважають себе ані європейцями, ані "білими муринами" — як це їх часом злібно характеризують їх французькі сусіди. Вони є собі прямо еспанцями і всі інші, навіть найближчі сусіди, це для них "якелльос" — тамті. До всіх "тамтих" еспанець ставиться з більшою або меншою зневагою, але в глибині душі більшість з них сама бажала б собі бути "тамтими", "екстрахерами" — чужинцями. Проте, прислів'я "гордий, як еспанець" — має своє найповніше виправдання. Звичайно, прояви цієї гордості є теж інші, як "в людей" і еспанець залишиться "гордим, як еспанець" навіть тоді, як він на вулиці простягає руку по милостинню "ради Бога". Інше діло, що еспанець має чимало причин гордітися, звичайно, не сьогоднішнім, але минулим. Старенський провідник в Ескоріалі біля Мадриду кожного дня з іскрою в оці повторює, що "дез де еста меса Філіпе ель Сегундо домінаба ель мундо", мовля, від цього стола Філіп Другий панував над світом. Але діла слава еспанських конкістадорів сьогодні це тільки в музеях залишилися і навіть еспанські заморські країни, за деякими тільки винятками, цілком пересталися у відношенні до своєї європейської "мадепатрії". Проте, поняття "Гіспаніада" має своє значення, що його теж не легковажиться в міжнародних політичних міркуваннях.

Як йдеться про сьогоднішній режим в Еспанії, він без сумніву є "своєрідний". Це з досить великою точністю підхопили американські кореспонденти, зі Солдбергером з Н. Й. Таймсом на чолі. Вони стверджують, що в Еспанії сьогодні є диктатура, бо вона справді є, але це ділок "своєрідна" диктатура, що витворилася в синтезі традиційної еспанської монархії та досвід новітніх диктатур і на тлі загально відомого еспанського анархізму. Тільки ігнорант еспанських відносин та Еспанії взагалі може порівнювати сьогоднішню еспанську диктатуру та еспанський режим з

(Докінчення на стор. 3-тій).

М. Бродович.

ЧУЖИНОЮ

24)

— "Княгиня" себе визначно акторкою в ніяким разі не показала, та й цілий план пірвати мене було очевидно укладено поспішно й тому не дуже спритно. Уяви собі, "княгиня" кличе мене до себе, запрошує з бюро до сусіднього салонику, урядженого для інтимних побачень, поводитися з мною як з приятелькою, починає скаржитися, що кельнерки її окрадають, запевняє одночасно, що знає мою порядність, і пропонує, досить несподівано, мені подвоїти мою платню, щоб я доглядала за іншими. Я звичайно ніби згодилася, дякуючи передсобою за її добрість. Балакаючи безупинно, щоб захвати своє поденеровання, моя господиня приготу-

стої і вбігла назад до салонику з чарівною усмішкою на почервонілім від люті обличчю. Але запізно, я переставила вже філіжанки з блискавиною швидко. Ми випили каву майже одночасно; вона вибачилась і пішла знов до бюро й дала притишенням голодом'якесь зарядження до моїм телефоном, але я не потрібувала чути його, щоб знала, про що ходить. Вернувшись вона сіла біля мене на канапі, продовжуючи свою гістеричну балаканину. Помітивши, що й робиться все тяжче говорити та що вона починає плести цілковиту нісенітницю, я почала удавати непереможну сонливість і примкнувши очі оперла голову на спинку канапи. Минуло кілька хвилин, протягом яких я стежила зпід примкнутих повік за нею. Я бачила, що вона чекала, щоб я заснула міцніше, але хитнулася як п'яна і прилягла сама в протилежний кутку канапи. Я огорнула її широкою задоволю-

яку носять ще старі туркені, виключила електричне світло, вислизнула на коритар, дістала філіжанку з блискавиною і побігла до Кубовичів. Мені було не до сміху, а разом з тим мені вгадувалось чомусь, як ми робили колись нечесті жарти з нелюбою учителькою.

Марко не витримав і схопив її сміючись в обійми, але випустив негайно, вибачаючись перед грубим англійцем, якому він перегородив прохід. Той поклав головою, усміхаючись і гадаючи, що натрапив на молодих, які відбувають свою подружню подорож, і він не дуже помилився.

Дай спокій, Марку, заперестувала, сміючись Христа, ходім до переділу, треба політати Меласю.

— Її вже потішає Дмитро, відповів Марко, прямуючи до їх спільного переділу й намаючись витримати рівновагу, коли потяг хитався в швидкім бігу на закрутах.

Потішати Меласю справді не

було потрібно; її очі, то робились вогними, коли вона згадувала пошнених батьків, то виблискували втіхою, коли коли звертались на товариша її подорожі і життя; ясність і тіні передавали її обличчям, як хмарки у ясний вітряний весняний день.

Розмова молодих подорожніх то спалахувала, то пригасала, бо хотілось висловити багато думок не все пов'язаних між собою. До того ж спільна подорож обох пар провадила лише до ближчої спільної мети, якою була Генуя, де Носенко й Мелася мали прилучитися до групи українських емігрантів, що прибули до порту з Туреччини раніш їх і чекали на пароплав, яким мали вийхати й італійські заробітчани до Аргентини та інших південно-американських республік.

Вступивши до переділу, Христа присіла до Меласі і обнявши за стан запитала, чи подорож англійця так, як вона

про неї лріяла. Усміхнувшись напів-тужливо, дівачина відповіла, що уявляла її собі з поворотом, але кращого подорожного товариства собі не бажала.

Христа запитала жартівливо, чи ця добра думка відноситься лише до Дмитра, чи й до інших, і дістала на це відповідь від почервоної Меласі, що про самого Дмитра вона цього вже тому не сказала б, щоб не мав нагоди робити зарозумілим.

Ну, Дмитро, зажартував в свою чергу Марко, ви дістали добру вихованню. Але матріархат буває у нас звичайним чиним звичайно лише доки жінка зробиться матерю, бо потім він спрямовується головно на дітей, перед якими вона покликана бути дуже охоче на авторитет батька.

— Хто б міг думати, зауважив з удаваною поважністю Дмитро, що значний природний приріст українського населення походить з доньки

чоловіків визволитися зпід матріархату.

— Дайте спокій Меласі, вступила Христа за молодшу приятельку, ми не визнаємо ніяких теорій в родинним житті.

— І маеш слушність, Христа, згодилася Марко, бо теорії належать до обсягу розуму, а не чуття.

— А я зрікаюсь назавжди всіх прав матріархату, заявила Мелася з нарочито урочистістю, яку рештки дитинності в її вигляді робили ще більш комічною.

— Я дякую тобі сердечно за це, промовив не менш урочисто Дмитро, цілуєчи в присутності інших лише її руки, наймені наша дитина не уважала себе ніколи наслідком протесту батька проти матріархату.

(Дальше буде).
ВСТУПАЄ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Тимчасові правила про допущення „Ді Пі“

Переселенча Комісія видала тимчасові правила щодо випускання, вибору, дослідження та допущення до Злучених Держав скитальців згідно з останнім законом, який увійшов в силу 25 червня цього року.

В минулій статті була мова про правила, які регулюють випускання скитальців рідними, приятелями, будучими прадавцями та визнаними громадськими організаціями в Злучених Державах.

Тепер подіємо далі кроки цієї процедури:

1. **Вибір, аплікантів.** Наколи Переселенча Комісія у Вашингтоні задовольняється призначенням до неї записаними про Ді Пі від рідних, чи приятелів, чи будучих прадавців, чи від визначених організацій, вона надішле затверджені копії до своїх представників закордоном. На основі тих записів будуть вибирати скитальців і робити тимчасові рішення про те, чи підходять вони під новий закон про Ді Пі.

2. **Дослідження аплікантів.** Комісія буде переводити докладне дослідження про характер, життя та відповідальність вибраних осіб. Ці дослідження будуть переводитися за допомогою військового департаменту. Там, де військові чинники не встануть на перешкоду, комісія може звернутися до департаменту державних справ.

3. **Доклад про аплікантів.** На основі зібраних інформацій, Комісія має зробити писемний доклад відносно кожного вибраного апліканта. Якщо доклад є прихильним, комісія надішле копії його до відповідного американського консуляту, а також повідомить апліканта „Ді Пі“ про те, що він може вийти в консуляти аплікацію про імміграційну візу.

4. **Видання імміграційної візи.** Наколи консул, до якого подана аплікація про імміграційну візу, вирішить, що та особа може бути допущена, на основі імміграційних законів Злучених Держав, до цієї країни, він видасть імміграційну візу.

5. **Транспортування.** Коли вже видано візу іммігрантові, представник Переселенчої Комісії повідомляє її територіальну Організацію опіки над втікачами („ІРО“) при Об'єднаних Націях, аби вона прийняла відповідні кроки для транспортування допитаної особи. Зацікавлені особи, чи організації в Злучених Державах будуть своєчасно повідомлені про сподіваний день прибуття іммігранта, аби вони були готові його зустріти та зайнятися його переїздом з порту до місця його перебування в цій країні.

6. **Імміграційна інспекція за кордоном.** Після видання візи, іммігрант має ще перейти через інспекцію, яку робить по тім боці імміграційний інспектор. Наколи він визнає апліканта невідповідним для допущення в Злучені Держави, ця справа передається до спеціальної дослідчої комісії. Якщо ця комісія визнає, що аплікант так надається до приїзду до Злучених Держав, про це повідомляється урядників імміграційного і натуралізаційного бюро в тому порті, куди він приїде.

7. **Доклад Федерального Дослідчого Бюро („Еф Бі Ай“).** Відповідно до розпорядження президента з дня 4 жовтня цього року, ім'я кожної особи, вибраної згідно з законом про Ді Пі, треба подавати до Федерального бюро досліджень ще „перед допущенням до Злучених Держав“. Треба пригадати, що це розпорядження не конче мусить стримувати приїзд Ді Пі, бо в розпорядженні іммігранта не сказано, що треба затримати таку особу, доки не приїде прихильний доклад від дослідчого бюро.

8. **Перевірка по приїзді.** По приїзді до Злучених Держав, кожний іммігрант має перейти медичний огляд. Це робиться для того, аби перевірити, чи не зайшли які зміни в стані його здоров'я з часу медичного огляду в консуляті. Імміграційний інспектор перевірить документи іммігранта — чи не скінчився термін візи та паспорту та чи документи належать дійсно тій особі.

Наколи іммігрант перейде ті обидві перевірки, його впустять до Злучених Держав. Якщо імміграційний інспектор затримає іммігранта, його справа буде передана на розгляд спеціальної комісії.

Доклади про відмовлення аплікантам. Якщо представник Переселенчої Комісії визнає апліканта невідповідним до імміграції як Ді Пі, цей представник має подати писемний доклад про цю справу, вказавши на причини відмовлення. У випадку, як консул відмовить візу аплікантові, або імміграційні урядовці відмовляться пропустити його, про це також мають бути подані причини на письмі до Переселенчої Комісії.

Територіальні обмеження. Треба пригадати, що закон ставить вимогу, згідно з якою з того закону можуть скористатися ті скитальці, які жили 1 січня 1948 року в Італії, або в американській, чи британській, чи французькій зоні Німеччини й Австрії. 3,000 сиріт, які згідно з законом можуть прийти до Злучених Держав, мали жити в згаданих територіях в день, коли увійшов в життя новий закон — 25 червня 1948. На основі виданих правил, не може скористатися з закону 25 червня 1948 року той скиталець, який залишився в згаданій території „з метою стаюлого поселення“. З того можна робити висновок, що скиталець який залишився в території з метою шукання праці — наприклад в Бельгії — але вернувся назад до тих територій, підпадає під закон про Ді Пі, наколи задовольняє інші вимоги закону.

Переселенча Комісія поки що виробила правила процедури допущення скитальців в Злучені Держави, ця справа передається до спеціальної дослідчої комісії. Якщо ця комісія визнає, що аплікант так надається до приїзду до Злучених Держав, про це повідомляється урядників імміграційного і натуралізаційного бюро в тому порті, куди він приїде.

Торги за основні права людини

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Міжнародний статут про охорону рас, народів та релігій та осуд народодовбивства (жениосайд), можуть бути прийняті в цілості як моральний закон або відкинні. На компромісі тут місця немає. На ділі вже виготовлений проект того закону Совети своїми внесеннями, не все невідатними, так розводили, що зі самої ідеї охорони рас, народів та релігій майже ніщо не лишилося.

Поперше начерк того закону різними советськими маневрами обмежили, тільки до винищення рас. Закон уже не мав би охоронити національності, а навіть релігії. На цим новим проекті виразно вибите п'ятно атеїстичної Росії, яка всі релігії винищує а теж і цілі народи як національні збіроти, старается винищити їх або, бодай розпоршати по цілому советському Союзу.

Дивне, що таке внесення перейшло більшістю при допомозі християнських народів при одинокім рішучім протесті магометанської Індії, представника так званого Пакістану. Оцей визнає релігії Магомета звернувши членами комісії увагу, що для деяких народів винищення релігій та національностей є більшим насильством над основним правом людини ніж його фізичне утервлення. Нераз люди ідуть на смерть за свою віру та свій нарід; то ж видно, що це для них більша цінність, ніж само фізичне життя.

Ще інша постанова робить сам закон безвартісним навіть щодо винищення рас. Такою є постанова, хто управлений судити такі злочини проти збірнот, расових, національних та релігійних. Чесне ставлення справи вимагало, щоб такі злочини судили окремо для тих справ встановлений міжнародний трибунал. Дехто склонювався, щоб вже існуючий Міжнародний Суд в Газі судив такі справи. В цій справі „компромісова розв'язка“ для вдоволення Советів видала судження тих справ краевим судам, а тільки оречення, чи в данім випадку іде про масове винищення рас, має дати Міжнародний Трибунал в Газі.

Річ ясна, що віддати суд над провинниками проти винищення раси в руки влади даного краю є звичайним кпинами зі справедливості. Відомо ж, що раси чи релігії не винищують одиниці, ні навіть суспільні групи, а тільки виключно державні влади. Дотого влада советської Росії та її сателітів могла би бути вже за свої дотеперішні злочини проти підбитих народів, як і за винищення релігій, десятикратно поставлені перед суд. Та щоб винні такого міжнародного хижача зловити та унещадливити, потреба війни, міжнародного присуду та сили присуду виконати.

Большевики це добре знають, тому безкарно домагаються постанови міжнародного права тепер існуючого. Не інакше було б і в майбутньому.

Проте присуд, виданий на Совети Міжнародним Трибуналом в Газі мав би великанське моральне значення. Щоб до цього не допустити Совети пождали, щоб виконання якої-небудь постанови про народодовбивство було на ділі невиконанне.

Большевики добре розуміють, що винищення цілих національних груп як татар, надвожанських німців та других народів, чи насильне винищення українсько-католицької церкви в Галичині, на Карпатській Україні, а вкінці повільне винищення цілого українського народу під Советами, це типові приклади винищення рас, народів та релігій, за які Совети повинні би перші стати перед Міжнародним Трибуналом на рівні з нацистичними злочинцями.

Коли так є з подрібними торгами за самі букви чарту про право людини, то що то буде, як треба би реалізувати той чартер на території за звичайним куртиною, зокрема в Советській Росії. Як остаточно буде оформлений міжнародний закон про винищення рас, національностей та релігій вирішить шойно Асамблея Об'єднаних Держав. Треба вірити, що вона надасть тому міжнародному закону якусь силу, бодай моральну.

Для советської дійсності це не матиме ніякого значення, бо видано міжнародного закону як в Советіх ніхто не буде виконувати, а немає міжнародної сили, щоб їх змусити до виконання. Тому участь комуністичних держав в тих працях Об'єднаних Держав є нічим іншим, а тільки облудною грою, куди більше цинічною, як це було перед війною з такими справами на терені помершої Ліги Націй. Від постави Об'єднаних Держав до цієї справи залежить моральний престиж або упадок цієї міжнародної установи.

якщо про неї взагалі можна говорити, ще в більш оплаканий стан. У військовому розумінні вона не рахується, хоча десь колись якийсь советський варіант мав твердити, що в Еспанії продукують атомову бомбу. Так само не багато варті еспанський транспорт. Але все це, від народу починаючи, а на примітивному еспанському господарстві кінчаючи, могло б мати велику, а в європейському випадку одну з рішальних вартостей, якщо б Еспанія включено в загальні оборонні планування та якщо б за оборонну підготовку в тій країні взялася, наприклад, Америка, про яку еспанське інакше не думає, як тільки з подивом, що звичайно виявляється словом „карамба“.

Як йдеться конкретно про теперішню стадію західних міркувань, то з пресових повідомлень та доривочних заяв можна зробити приблизно такий висновок: для західних союзників Еспанія входить в рахунок тільки, або переважно як територіально-стратегічна база, отже предмет, а не підметний фактор. Західні союзники здають собі теж справу, що Еспанія є без сумніву проти-комуністична і вона в потребі завжди і без вагав опинилася б в загальному проти-комуністичному фронті. Власне ця предметність перерує справу. Західні союзники можуть спокійно ждати, вважаючи Еспанію за „свою“. А за той час еспанці мають можливість здоганяти своє „маньяна“, що все рівно, з Франком чи без нього, з Хуаном чи яким іншим „кабалером“, ніколи не буде основно різнитися від теперішнього. Воно завжди залишиться своєрідним, еспанським.

Висновок. Еспанський фактор в міжнародній політиці

Еспанський фактор в міжнародній політиці

(Докінчення зі стор. 2-гої).

будь-яким іншим взірцем. Еспанець буде бунтуватися проти кожного, бо він збунтований проти себе самого. Але цей „бунт“ є теж своєрідний, еспанський і було б великою помилкою робити з нього будь-які так звані далекодучі висновки. Крім того, еспанець химерний, як жінка, і ніхто не збагне в одній хвилині, що йому „стріляти до голови“ робити в наступній. Він потрапить вилати Франка останніми словами, але це цілком не перешкодить йому в наступній хвилині бігти перед кінним відділом мароканців, або за автомашинною Франка і як навіженому кричати „Франко, Франко, Франко“. Для нормального людини зі зовні в Еспанії все видається якесь дивне, не таке, все якось „на відворот“. Але хто пізнає цей гордий нарід, той рішучо набере до нього респекту і симпатій. Сьогодні можна еспанців справді співчувати. Нудна в тій країні майже така сама велика, як різноманітні родинні поліції, але еспанця, не зважаючи на його „гарячу кров“, все ж таки характеризує „пасієнсія“ — терпіння. Він ніколи не спішиться і його час визначається поняттям „маньяна“ — завтра, що тягнеться в безконечність. Він теж не трітратить надії, що „маньяна“ може лишитися Франка і він твердо перекоаний, що одного „маньяна пор ля маньяна“ — завтра рано — він зловить долю за хвіст.

Як йдеться про значення еспанського фактора в міжнародній політиці, він без сумніву поважний, як з огляду на стратегічне положення Еспанії, так і на потенційні можливості еспанського народу і еспанського господарства. Сьогодні Еспанія під цим оглядом не багато варті. Бо хай вона має й мільйон воєнків, то цей воєк, не зважаючи на всі його „чистоту воєнські“ чесноти, все таки голодний, обдурений і має кілька старих, переважно німецьких гармат, що вже давно повинні бути в музею. Проте, цьому воєнкові „фантазії“ не бракує. Еспанська індустрія,

Чого хоче читач від „Свободи“?

З нагоди пресової кампанії, за додаткову передплату, Редакція хоче довідатися, що думає читача громада про „Свободу“?

Якщо читач виявить свої спостереження чи зауваги, буде доказом, що цікавиться та бажає кращого розвитку української преси.

І. Хто є читачем „Свободи“?

Давна, замериканізована імміграція, читає щоденники в англійській а також і українській мовах.

Маю на думці дідуся та батьків.

Молодь в більшості вдоводяється поведілковим виданням в англійській мові.

II. Нова імміграція.

Мрійник-ідеаліст, розполітизований теоретик та ім подібний, потонути в атлантичному океані. До порту прибув викупаний з ілюзій реаліст. Без огляду на давню професію, нині він є робітником, готовим до кожної фізичної праці. Якщо вже знає англійську мову, може таємно плекати вищі аспірації та це тільки асекурація перед душевною депресією.

Сирій чоловік — він не політикує, не бачить телевізії, не слухає радіа, все це вимагає вільного часу. Якщо пощастить і найшов-працю, він вкладає більше енергії на це, щоби він, початкуний, міг дорівняти професійникам. Вернувшись до хати, газета манить його більше чим смачна вечеря.

Політичні новини та довгі статті, вісти з утраченого, рідного краю, про все хотів би на скоро довідатися. Може знайоме прізвище, може по світі розгублена родина кинче його?

Жаль, що на чотирьох сторінках „Свободи“ віддається багато місця маловажним подіям локального характеру, коштом більше вартісного матеріалу. У відповідях Редакції до дописувачів часто читається що стаття задля браку місця, поки-що не видрукувана.

Сирій чоловік хоче, щоби читаючи газету в короткому часі міг довідатися про новини

дня, політичне положення, життя організацій нашої громади, вісти з краю і ін. Коротко, а річево писані політичні статті. Нові здобутки науки, техніки, мистецтва, спорту і т. п., вясувати мало що не телеграфічним стилем, призначеним для людини праці; ширші та вичерпуючі огляди відложити для літературного додатку. Фейлетони та повісті забирати львинну част щоденника. Безперечно, літературна част для газети конче; тут треба подумати і найти розв'язку. Якщо теперішня пресова кампанія поведеться — чи було би можливе збільшити видання з суботи на дві сторінки більше?

Був би це літературний додаток, призначений для вартісних творів рідної та чужої літератури, та для гумору приділити малий кутик.

Плекати рідну мову, вивчати англійську, та для польонізмів та москалізмів.

Є це бажання одиниці. Якщо більше читачів забере слово у цій справі — „Свобода“ вдовольнить всіх.

Ф. Бородевичева.

КИТАЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ЕВАКУЮТЬ СУЧОВ.

Нанкінг, 30 листопада. — Китайські націоналістичні війська почали евакуацію важливого центру Сучов, за який вже від деякого часу ведуться запеклі бої. Виконуючи наказ уряду, ці війська зі стратегічних мотивів займають нові позиції на південь від міста.

КИТАЙСЬКИЙ УРЯД ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ОБОРОНИ СТОЛИЦІ.

Нанкінг, 1 грудня. — Урядові китайські війська залишили територію Сучова і тепер концентруються для оборони столиці Нанкінгу. Комуністи продовжують наступати. З поінформованих джерел зазначають, що китайський уряд обдумує проблему евакуації столиці. Генералісімус Чіан Кай-шек мав би особисто керувати командування для оборони Нанкінгу.

УВАГА! СИРАКЮЗ, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ м. СИРАКЮЗ І ОКОЛИЦІ

Відвідувати

В НЕДІЛЮ, 5. ГРУДНЯ (DECEMBER 5, 1948)

В САЛІ НАРОДНОГО ДОМУ, 1317 W. FAYETTE ST.

30-ТІ РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

Початок свята в годині 6-тій ввечір.

Програма розпочнеться Панакхидою в годині 5. ввечір, а влітку на салі Нар. Дому розпочнеться програма: Вступне слово виступить о. Іоанн Куз. Будуть співати мужанського хору під провідом П. Гр. Завжди також декляції. Реферат в українській мові сніголюбить недавно прибулий зі скитальцями Микола Голжак.

Присімо всіх українців міста Сиракюз і околиці взяти численну участь.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ:

Віктор Осохівський, голова Микола Голжак, секретар.

Старанням ньюорської Окружної Ради Союзу Українок Америки

В НЕДІЛЮ, дня 5-го ГРУДНЯ 1948 Р.

(SUNDAY, DECEMBER 5)

В ГОДИНІ 2. ЗПОЛУДНЯ

в аудиторії школи св. Юрія, 217-219 East 6th St. NEW YORK, N. Y.

ВІЧЕ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК

на яким головну промову виступить європейська делегатка на Світовий Український Жіночий Конгрес. голова Об'єднання Українських Жіночих Організацій на Скитальщині, пані ІРИНА ПАВЛИКОВСЬКА; будуть і інші бесіди.

Прохасмо все громадянство взяти участь у цьому важливому вічу.

Екзекутива Окружної Ради С.У.А.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, ВІДДІЛ 28

БАЗАР 3-го І 4 ГРУДНЯ від 6. ГОД. ВВЕЧІР

В НЕДІЛЮ, 5. ГРУДНЯ (DECEMBER 5, 1948)

в 6. годині ввечір

ВІЧЕ

В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ

180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J.

Буде говорити п-ні І. Павликовська, котра була делегаткою з Європи зі скитальцями на Світовім Конгресі Українських Жінок у Філадельфії, про український загальний його прагнення на скитальщині.

Присімо всіх українців прийти. Комітет.

УВАГА! ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА

Відвідувати

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 5. ГРУДНЯ (DECEMBER 5, 1948)

В ГАЛІ 623 SO. HEALD ST.

Свято пічнеться Панакхидою в церкві в годині 6:30, а Святочний Концерт точно в годині 7. ввечір.

В концертній програмі візьмуть участь: Хоральний Кругок з Честер, Па. Святочні промови виступить новоприбулий гості з рідного краю.

Вступ за добровільними жертвами. Весь дохід признається на поміч скитальцям з рідного краю. Комітет.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО, ІЛЛ.

Українська Різдвяна Програма в Музею.

Помогати українському народові в його боротьбі за самостійність можна різними способами. Обзнайомлювання американців з українською культурою при виступах з іншими національностями, це один з таких добрих способів.

В Шкаго є найбільший музей, який називається „Музеюм Оф Сайенс Енд Індустрі“, який урядом вже сьомий рік рідзвяну програму. В цій програмі виступають різні етнічні групи, представляючи культуру народу, з якого походять. Така програма називається „Крісмас Евангел Ді Ворлд“. Вона має великий розголос по радіо, у часописах, школах та різних інституціях. Лютчики можна подивитися навіть по ресторанах. Програма триває два тижні. Кожна національність має призначений свій день на програмі. В ресторанах Музею варять страви даної національності, а в вестибюлі (входо-вим притворі) кожна національність має Різдвяне Дерево (висоти до 20 футів), яке сама прибирає після старокраєвого звичаю. Програму відвідують сотки тисяч різного народу, не тільки з міста Шкаго й околиці, але з інших частин Америки. Буває і велике число чужинців. Ці пояснення вказують, скільки цінного можна зробити для України та українського народу в часі такої програми.

Минулого року православні парохії Св. Володимира з Шкаго й Св. Михаїла з Гемонд перший раз виступили на цій програмі з великим успіхом, бо музична спеціальна бажання заряду музею ще раз повторити для 500 прибулих людей.

Цього року 4-го грудня (субота) знову обидві громади виступлять з тою самою програмою два рази: в годині 7-мій й 9-тій вечером. Також на запрошення заряду музею відбудеться програма Українських Дітей по полудні, в годині 3-тій. В програмі дітей будуть входити: представлення по англійськи, переложене мною і панєю Марією Фуркевич під наголовком „Материна Слозінка“, танці, коляди та Святий Миколай з ангелами та дарунками по нашому українському звичаю. В програму вечером буде входити представлення в трьох діях під наголовком „Різдво на Україні“, яке я написав та яке також переложили ми на англійське з панєю Марією Фуркевич, а теж співи хорів і національні танці й т. п.

Просимо громадянство міста Шкаго прийти 4-го грудня як

по полудні, так і вечером, бо це день для українців, в якому можемо не тільки зі сцени, але також і на галі давати багато пояснень про Україну та її боротьбу з комуністичною Росією. **О. Омелян Мицик.**

ДІТРОЙТ, МИШ.

Міжнародний Ярмарок.

Вже від довгого часу українська громада в Дітройті, репрезентована жіночими організаціями, бере активну участь в старокраєвому ярмарку, що його щорічно організовує Інтернаціональний Інститут. Улаштування виставки українського народного мистецтва, репрезентуємо багатство народної культури, нашу душу та наше замишлення до краси. Такі виставки завжди знаходили великий розголос серед американського суспільства.

Ці виставки мають на меті доказати, що український нарід, хоч поневолений брутальною силою на рідних землях, захоче свої національні й культурні надбання там, де живе на волі. Теперішня участь української громади в цьому ярмарку має ще другу мету: поміч в розроботу фондів на будову нового просторого дому Інтернаціонального Інституту, де українська культура знайде постійне місце.

Цього року в дні від 2—5 грудня, цебто в дні цього ярмарку, наша активність приймає найбільшого розголосу. Майже всі жіночі товариства разом (перший раз) з Організацією Українських Абсолютів Університету приготують план виставки.

Для зорієнтування в який спосіб відбувається такий ярмарок, подамо короткий перелік з минулого. В такій виставці бере участь кожна етнічна група на терені Дітройту, представляючи народне мистецтво цього народу, з якого походить. Кожна національна група має свій власний куток на виставку, де можна різні речі не тільки подивляти, але також на спогад купувати. Вод-

ВИРОК СМЕРТІ НА ВОЯКІВ УПА.

(Докінчення зі стор. 1-шої).

комуністичної ідеї, бо їх усіх українці ненавидять. Підсудні призналися до вбивства надстражмайстра Штепелі і тим самим до злочину замаху проти республіки. На тій підставі прокуратор Фаеш зажадав для всіх підсудних найвищої міри покарання — карі смерті. Після прокуратора говорили ще призначені з уряду „оборонці“.

Іван Кліш і всі три інші його друзі на лаві підсудних заявили в останньому слові, що вони не почуваються до вини та домагаються їхньої передачі

ночас кожного дня приготуються різні страви. Тут можна записатися з мистецтвом українського кухарства, а теж засмакувати питомих українських страв.

Успіх української виставки залежатиме головним від нас самих. Прийшов час, коли ми всі мусимо брати активну участь на міжнародному форумі, репрезентуючи культурні надбання українського народу, чим видвигаючи його політичні домагання. Кожне найменше діло, що спричиняється до більшого зазнайомлення світу нашими справами, повинно знайти в нас загальну підтримку. Жіночий комітет, що очолює майже всі жіночі організації, а цим самим цілу нашу громаду, вірить в повний успіх, якщо українське громадянство солідарно і активно візьме участь в цій ярмарку.

Комітет.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

під опіку Міжнародного Червоного Хреста.

Суд, після короткої наради та у виводженні шістьох бундів червоними „партизанами“, міським шумовинням і комуністичним молохом залі проголосив в годині 3:45 після полудня вирок, засуджуючи всіх підсудних на казну смерті через повішення. Усі чотири підсудні скористали з права нового закону та подали до Верховного Суду в Празі відклики від вироку.

Чеська большевицька влада тимчасом приготувала нові процеси проти полонених во-яків УПА. У міжчасі всі засоби пропаганди, головню преса і радіо цілою парєю почали кампанію проти греко-католицького духовенства на Словаччині.

THE STORY of the UKRAINE

By CLARENCE A. MANNING
Assistant professor of Eastern European Languages
COLUMBIA UNIVERSITY
Published by Philosophical Library—New York
PRICE \$3.75
SVOBODA BOOKSTORE
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НАД ОЗЕРОМ

Оповідання з американського життя
написав С. КОТИК
Сторін 109. — Ціна 75 ц.
Замовлення враз з належністю слати до:

„SVOBODA“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади треба платити тільки американською валютою.

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ Columbia

Вони Вас забавлять, розвеселять і пригадують давні веселі часи в старім краю. — Рекорди Гуменова повинні бути в кожній українській хаті. Самі їх слухайте і хай Ваші діти приймають до української пісні. — Діти, купуйте родинні рекорди, мама, тато та тато будуть веселі. — Замовляйте їх за числами:

- 27401 Стрийська Коломийка. — Гуменова.
- 27400 Укр. Два Кроки. — Ой піду я шхер віхер.
- 27399 Коломийка Ловігора. (про всі повіті).
- 27397 Кавалер під зусом. — Вдовин Син.
- 27396 Весільний баранок. — Чорнобривка.
- 27384 Козак за Дунаєм. — Роза, танець.
- 27383 Весільний візат, часті І. І. І.
- 27380 Зацелівся кобасою. — Ти мій королю.
- 27379 Кавалок гурту. — Пісня наймита. (комічна).
- 27318 Канадійська Коломийка. (Дві частини).
- 27351 Радехівська Коломийка. — Пятавськи мати сина.
- 27305 Фармерська Коломийка. — Борозата.
- 27304 Шлюб сироти. — Візна наймита.
- 27297 Надвірна Коломийка. — Камінецька.
- 27291 Вальс в горах Карпат. — Перелелія.
- 27264 Марш Галицької Армії. — Зеленицький.
- 27257 Аркан. — Гуцульська Коломийка. Співає Т. Санстун.
- 27250 Пісня сироти, часті І. І. І.
- 27247 Весільні жарти. — Козак з Павловоцьк.
- 27242 Золочівська Коломийка. — Чом дуб не зелений?
- 27228 Багатське весілля, часті І. І. І.
- 27219 Чотирнадцятий роком смутний настав (пісня).
- 27218 Танець, полька, з Галичини. Томаса.
- 23197 Козак Завид. — Метеліца.
- 27071 Чабан Гуцулка. — Гуменова.
- 27050 Ой вишеньки черешеньки. — Від кутівка.

Рекорди до танців Арамака 27251-2-3-4-5-6.
ВСІ ПОВІЩІ РЕКОРДИ НАЙНОВІШОГО ВИПУСКУ.
Наданося на всі комбінації, що самі мінюють.
Одна рекорда 75 цт. (Всі 26 рекордів за \$20.00 й голки в долатку).
13 ВЕСЕЛИХ РЕКОРДІВ Е. ЖУКОВСЬКОГО \$9.00:
1. Забава у столі. 2. Ой не спиться, не лежиться. 3. Ізда на Європину. 4. Як я добрався до Америки. 5. Казку ляда. 6. На каміно мармурови. 7. Було тай нема. 8. Люлька-файка. 9. Зводили-Толока. 10. Презент з Європи. 11. Пристрій-Лобода. 12. Фальшиві слюзи. 13. В день по весілю.

Хто бере більше як 10 рекордів, тому самі оплачуємо переліку. Хто бере менше, прислайте 10 центів на кожну рекорду. За рекордами та танцю пишніть по каталог. Бувають в Нью Йорку вступити до Сурми, або зразок пишніть, щоб Ви мали рекорди на Святи.

SURMA

11 E. 7th STREET (bet. 2 & 3 Ave's) NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1982. Тантор відчув небезпеку.

Джена закричала з страху й кинулася бігти берегом моря...

...а годинний звір гнав за нею довгими скоками.

Недалеко в нстрах ждав на Тарзана його старий приятель Тантор. Він почув крик Дже-

...і собі кинувся бігти на по-бережжя.

ПРЕЗИДЕНТ ВЕНЕСУЕЛІ НА ЗАСЛАННІ.

Каракас, столиця Венесуелі. — Недавній президент республіки, Ромульо Галегос, опинився на засланні у військовій школі в гірській місцевості Ля Плянікле після того, як військова революція виявилася успішною в столиці. Разом з ним вніхав теж його секретар Гонзалю Баріос, а його міністри опинилися в тюрмі на передмісті Каракасу. На чолі уряду стоїть тепер полковник Карльос Дель-адо Чальбауд, а з ним є кілька визначних урядовців зперед 1945 р., коли то вибрано вперше президента Венесуелі на підставі загального голосування.

Чи Ви вже написали своїх дітей до У. Н. Союзу? Коли ні, напишіть сьогодні!

СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1949 РІК.

Чудові Краєвиди; Патріотичні; Релігійні; Любовні; дівчата і діти в різних позах. Свята зазначені червоно, пости зазначені червоно.

● **КАЛЕНДАРІ** продаємо по ціні 1 гуртовно. Для шторників і організацій друкуємо на календарях їх фірму. Ціна одного календаря з пересилкою 30 ц. 12 календарів \$3.00. 25 календарів \$5.00. 50 календарів \$9.00. 100 календарів \$18.00.

● **РІЗДВЯНІ КАРТКИ** „Христос Раджується“, у формі книжечки з відповідними віршами. Ціна за дозін 60 ц. 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 з пересилкою.

● **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ** в образах. Прекрасний образ в 10-ох красках, розмір 27x34. Ідеально видана хронологія українських князів і гетьманів, Галицької, Волинської і Литовської династії від 914 до 1788 року. Варта мати один образ на пам'ятку. Ціна \$1.75 з пересилкою.

● **СТЕПІНОВАНА** на кані подушка на кану, дуже гарний взорець в кількох красках, разом з нитками \$2.00.

● **КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ** з найліпшого гірського злля, на неоматині жовтуху, пелюки і нирок. Велика пачка коштує 30 ц.

● **ГРУДНЕ ЗІЛЛІ**, природне средство припідучають тіло, що терплять на вперше кашлю, біль горла і залуку. Пачка коштує 50 ц.

● **ЛАДАН** для церковного ужитку, фунт \$1.00.

С. О. Д. не висилаємо. Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St.
New York 3, N. Y.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Д. В. Бебилон, Н. П. — Сумніваємось, чи Ви добре прочитали згадані статті, бо, як тут розданий і вихований, були б по американському звичаю подали факти, в чому саме не годиться з автором і по якій причині. Те, що Ви, називаєте автором „фанатиком“, „брехуном“ і „попкритом“, що „перекручує“, не переконує, бо бракує аргументів. Ми вже не раз по-ясняли, що до того роду статей відносимось ліберально. Даємо авторам свободу слова, хоч не раз не годиться з їхньою аргументацією, чи з їхніми заключеннями. Ви — мабуть

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 13. листопада 1948 року помер у 75. році життя

ІЛЬКО ГЛИВА,

член Тов. ім. А. Бончевського, від 10 У. Н. Союзу в Ансоні, Конн.

Покійний вступив до У. Н. Со-у 1899 року. Був добрим членом і старався про добро Союзу. Походив з села Панина, пов. Горлиці, Галичина. Пошинув у шукту дружину Теклю, 5 дочок, 3 синів, 8 невісток, 9 онуків, 2 братів і 2 сестри.

Похорон відбувся 16. листопада з дому жалоби при участі родичів, членів і знайомих до укр. гр.-като. церкви св. Петра й Павла, а вітак на цвинтар св. Петра й Павла в Дербі, Конн. — В. П. П.

В. Глива, секр.

Дня 14. листопада 1948 року помер у 53. році життя

ВАСИЛЬ БЛАЖЕРОВСЬКИЙ,

член Бр. св. Ів. Хрестителя, від 138 У. Н. Союзу в Глестонбурі, Конн.

Покійний походив з села Княжич, пов. Перемишль, Західна Україна. Вступив до Братства і У. Н. Союзу в 1917 році. Пошинув у шукту жону Марію і семеро дітей, з котрих 3 належать до У. Н. Союзу. У похороні численну участь взяли члени, крєвні і знайомі відправляючи тіло на український цвинтар. — В. П. П.

С. Кунікевич, секр.

Дня 20. листопада 1948 р. помер

ВІЦЕНТИ БОХАН,

член Тов. ім. Івана Франка, від 98 У. Н. Союзу в Централ Фолс, Р. Ай.

Покійний походив з Вілнської губернії з Білорусі. Пошинув у шукту жону Ірину. Похорон відбувся 22. листопада з похоронного заведення до церкви у Вунсакеті і на парадальний цвинтар в Блекстон, Масс. — В. П. П.

П. Бенковський, секр.

НА БАЖАННЯ

багатьох покуців адміністрація „Свободи“ вже має цього року на продаж

Нові Різдвяні Картки

У ФОРМІ КНИЖЕЧКИ В КОВЕТАХ

Вони є виготовлені на підставі оригінальних візців відомого маляра Мрошча. Картки є в п'ятих кольорах з гарними українськими святочними побажаннями.

Ціна одної картки 15 центів
Дванадцять карток за \$1.50

Замовлення просимо слати враз з грішми витинаючи пони́жтий купон.

Імя

Адреса

ДИРИГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ ДО ВІДОМА!

Вияшли друком в Європі прекрасно видані нові композиції на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Кольорова заголоена сторінка арт. маляра ЕДВАРДА КОЗАКА:

- 1) Шуми́льце, пісня з Бой-кішшини. — 25 ц.
- 2) Вдовонька, пісня із Лем-кішшини. — 25 ц.
- 3) Питалась дівчинонька, текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісні. — 25 ц.
- 4) Дунаю-Дунаю, найстарший запис повного тексту укр. нар. пісні, мелодія в стилі нар. пісні. — 35 ц.
- 5,6) Та туман, Ой у полі, дві пісні з Волині. — 40 ц.
- 7,8) Чече вода, Миленко моя, дві пісні давних укр. переселенців між юг-словаками. — 50 ц.

Ці ноти є на продаж у нашій коніагрі. Висилаємо їх за попередньою одержаними заплати.

SVOBODA BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

під впливом старших-важаєте згадані статті „напастю“, виступом одної релігії проти другої й т. п. Але що так не є. Бувають події, щодо оцінки, яких немає як між самими католиками, так і між самими протестантами, а щодо одної згідного погляду. Коли ж іде про цю статтю, яку Ви так гостро критикуєте, то п-ні А.Б. з Дітройту вихваляє під небеса. Й писмо прийшло в той самий день, що й Ваше. Вона не гляди́ть на цю особу ні з католицького, ні з православного боку, а тільки з українського патріотичного. Будуть певні, що якби ми завважили в когось з авторів злобу у відношенні до цієї чи другої релігії, ми такої статті не помістили б.

ЗБОРНІ ВІДПІСІ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Запорозька Сім. від 117. повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 4. грудня, в церковній салі, 28 1st 7. вул. а год. 7:30 вечір. Просимо всіх прийти, бо є важні справи до поладження. Пригадуємо давнючим членам вирівняти свої залежності до кінця року, бо інакше будуть сусудовані. — Уряд.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні збори Тов. Т. Шевченка, від 64. відбудуться в суботу, 4. грудня, а год. 7:30 вечір, на салі 345 Main St., St. Boniface Hall, Paterson, N. J. Просимо всіх на збори. Також просимо вирівняти свої аkladки. — І. Бурний, секр.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Eves 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБІГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми уладжуємо прекрасні ЦІЛІЙ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку шукту в родині клятви:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646

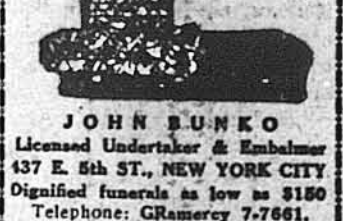
UKRAINSKYI POGREBNIK

86 ELIZABETH AVENUE
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядку погребови по \$150
ціні так низькій як

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
137 E. 8th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 74th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MEltrose 5-6577